

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt slijngsdags, s'onderdags en zaterdags.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 54, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, aankondingen, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 90 centimes.
De aankondigingen, per drukkregel, 15 centimes.
De rekamen, per drukkregel 25 centimes.

TONGEREN, DEN 7 FEBRUARIJ.

Runderpest.

Een nieuw geval van runderpest heeft zich verleden dinsdag vertoond in de stallen van M. Vanstraelen, stoker te Hasselt. Na drie dagen van goede hoop is dit ongeluk op nieuw de verslagenheid in de stad komen werpen. De vijftig heesten die zich in den stal van M. Vanstraelen bevonden, zijn dadelijk afgestoken geworden.

Het gouvernement heeft orde gegeven dat er geen brandewijn meer mag gestookt worden in de stokerijen waar de runderpest geheerscht heeft.

Een koninklijk besluit van den 3 februarij, verbiedt, tot verdere schikking het houden van alle markten van rundvee, alsook alle verzameling van vee, toebehoorende aan verschillende eigenaars, en vergaderd voor welke rede het ook moge zijn, in openbare plaatsen, in afgesloten plaatsen, in hangars of in stallen.

Men verzekert dat een geval van runderpest zich vertoond heeft te Houthalen in den stal van M. Motmans. De ziekte is aldaar gebracht geweest door een beest dat sedert veertien dagen gekocht was en in den zelfden stal gestaan had als de prussische ossen die de veepest in Hasselt gebracht hebben. Op bevel der overheid zijn de zes beesten van M. Motmans afgestoken geworden.

De Meuse verzekert dat de veepest uitgebroken is te Fleron en te Retinne bij Luik.

Stad Tongeren.

De gemeente-raad van Tongeren heeft in zijne laatste zitting het volgend besluit genomen:

Aangezien de veepest in de stad Hasselt heerscht, en dat het vervolgens noodzakelijk is maatregelen te nemen, zoo wel om den inval der ziekte in de stad te beletten als in het belang der openbare gezondheid;

Gezien artikel 78 der gemeente wet:

Besluit:

Art. 1. De invoer van het hoornvee bestemd voor het verbruik der stad, zal slechts toegelaten zijn op dinsdags, woensdags en donderdags van 10 tot 12 uren voormiddag. De invoer zal slechts kunnen gebeuren langs de Maastrichterpoort. Zijn uitgezonderd, de kalveren bestemd voor het verbruik der stad, die alle dagen zullen kunnen ingevoerd worden, doch alleenlijk langs gezegde poort en op de gestelde uren.

Art. 2. Geen runddier komende van buiten, zal in de gemeente kunnen stil houden, het zal slechts kunnen door de stad trekken op de bepaalde dagen en uren, en langs de Maastrichterpoort moeten inkomen. Elk runddier, de stad inkomende of doortrekkende, zal moeten gewaarborgd zijn door een certificaat der overheid van de plaats van oorsprong, bestatigende dat de runderpest er niet heerscht.

Art. 3. Tot verdere beschikking is het verboden in de stad vleesch in te brengen voortkomende van rundbeesten die in andere gemeentens geslacht zijn.

Art. 4. De overtredingen van het tegenwoordig besluit zullen gestraft worden met een boete van vijf tot vijftien franken.

Art. 5. Het besluit van het collegie van burgemeester en schepenen van 28 januarij is afgeschaft.

Art. 6. Het tegenwoordig besluit zal verplichtend zijn dadelijk na deszelfs afkondiging. Afschriften van hetzelfde zullen verzonden worden aan de bestendige deputatie van den provincialen raad van Limburg, aan de griffie van de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement en aan die van het vredegerecht dezer stad.

In zitting te Tongeren, den 4 februarij 1867.

DE SECRETARIS, VRINDTS.
DE GEMEENTE-RAAD, J. MICHELS.

In de algemeene zitting der *Association libérale* te Brussel, welke den 4 februarij plaats had, is het er woelig toegegaan. Er waren tegenwoordig der *meeting libérale*. De leden der *Association* waren voor M. Picard, ook wel voor M. Watteu. De eene kandidaat wil voor den andere de baan niet onttruimen. Op eenen aanval van M. G. Jottraud, heeft M. Hymans het woord gevraagd, hetgeen een wezenlijken storm in de vergadering deed ontstaan. M. Hymans verweet aan de mannen der *meeting*, dat zij hem buiten de deputatie hadden willen sluiten. M. Darteville antwoordde onder ander aan M. Hymans: « wij zullen u het volgende jaar bevesten, om op u de wet der onbevoegdheid toe te passen; want gij zijt maar een vermoede publieke ambtenaar. »

Een gelukkige Vorst.

Een van de gelukkigste vorsten van Europa is zonder twijfel de prins van Monaco, die des winters te Parijs en 's zomers in zijne staten (groot 130 vierkante mijlen met 7000 inwoners) verblijft houdt. Zijne civiele lijst is aanzienlijk en drukt volstrekt niet op zijne oorderanen, daar zij door vreedelijken wordt opgebracht, die zich te Monaco komen ruineren. Immers, de prins van Monaco verpacht eene speelbank, waaraan Italianen, Spanjaarden en Franschen zich verdringen. Het waren vooral de bewoners van het departement der Hooger-Garonne en Nizza, die aan de *roulette* en het *trente et quarante* offerden, hetgeen door den bisschop en den prefekt met droeve oogen werd gezien. Zij hebben dan ook een verzoekschrift aan Napolon III gezonden, dat Z. M. behagen mogt, den prins er toe te brengen de speelbank op te heffen. De prins echter, die er volstrekt niet van houdt dat een ander vorst zich met zijn land en zijn regeeren bemoeit, is den keizer voorgekomen en heeft verboden, dat de bewoners van het genoemde fransche departement nog te Monaco zullen mogen spelen, evenmin als de onderdanen van den prins zelve. Men ziet dat de prins inschikkelijk is; maar wie zal kunnen zeggen, dat deze of gene een bewoner is van het departement der Hooger-Garonne of niet, of zou de vorst van Monaco de spelers eerst op hun woord van eer willen laten verklaren: « Ik ben niet uit Nizza enz. » De fransche regering zal echter maatregelen nemen, dat dit speelhof op de grens van Frankrijk, wordt weggeruimd, in spijt van den prins en zijn *croupier*.

Men schrijft uit Brussel, 4 februarij:

De graaf van Vlaanderen, vergezeld van zijnen aide-de-camp, luitenant-kolonel Burnell, is naar Duitschland vertrokken. De prins zal omtrent drie weken afwezig zijn.

De tijding van zijn huwelijk met eene prinses van Hohenzollern, werd eerst gemeld en daarna tegengesproken; een ministerieel blad verzekert nu stellig, dat het eene besliste zaak is, en dat de koning van Pruisen reeds zijne toestemming gegeven heeft.

— Men schrijft uit Gent, 4 februarij:

Een bedrieger, die valsche stukken van 50 centimes, met de beeldtens van Napoleon III, in verschillende winkels en herbergen had uitgegeven, is verleden zaterdag aangehouden te St-Amandsberg, gemeente Oostacker, en door de politie in handen der justitie gesteld. Naar men verzekert, was hij in stad werkzaam bij den ijker der maten en gewichten, en is hij van Zelzate behoortig.

— Men schrijft uit Verviers, 4 februarij:

Men verzekert dat er hier voor verscheidene miljoenen fransche bestellingen van laken, door het fransch gouvernement voor het leger gedaan zijn.

Oproer te Marchienne (Henegouwen)

Men schrijft den 4 februarij uit Charleroi: Door het schoone weer uitgelokt, zijn gisteren een aantal personen naar Marchienne gegaan, en hebben er den molen en het kerkhof bezocht, de twee hoofdpunten van den oproer. Men zag op den muur, tegenover den molen, nog de hersens van den jongeling, die er door den kogel der gendarmerie gedood is.

Patronilles gingen door de straten en van tijd tot tijd klonk het dreigend uit de volks-massa: « Dat zal voor dezen avond zijn. » Dan werden er steenen geworpen en charges ruitjerij, met den blanke sabel in de hand, keerden Marchienne in een oogenblik, zuiver.

Een enkel nieuwsgierige is aan het hoofd gekwetst.
De gendarmen die van Marchienne terug

keeren, zijn zoo zwart als koolbranders; 't is of zij onder den grond hebben gezeten. De rust is compleet op dezen oogenblik, alle maatregelen zijn overigen genomen; de troepen zullen welhaast naar hunne garnizoenen terug keeren, aangezien de rust hersteld is.

In de koolputten van *Sacré-Madame*, der *Blanchisseuse* te Dampreny, van *Bayemont*, en der *Propriétaires* te Marchienne, van *Martinet*, te Monceaux, ligt het werk stil.

De stoomschouwen rooken wêr als te voren. Eene hende van 300 a 400 man doorloopt de gemeenten Roux en Conreilles, doch zonder vijandlijk karakter. Men kan niet beletten, dat die menschen wandelen; als ze zullen gewandeld hebben en vermoed zijn, zullen ze rusten!

Wat den geplunderden molen aangaat, de papieren van aanbelaug zijn gered geworden, en het getal zakken meel, welke er gestolen werden, behoop slechts 100.

Enige aanboudingen zijn er gisteren gedaan. Men zegt dat de vooruaemste aanleider der *Providence*, Gosset geheeten, onder hen is. Een zwaar eskorte verzelde de gevangenen.

Een dertigtal mandaten van aanbouding zijn afgeleverd.

Wij lezen in *l'Echo du Parlement* van dezen morgen:

Gisteren avond was de volksmassa zoo groot te Marchienne, dat de kavalerie twee keeren heeft moeten chargeeren, doch zonder bloedstorting. Aangezien men trochels vreesde te Couillet, Dampreny en Chateilieu, werd er versterking gevraagd te Brussel. Dien ten gevolge zijn 400 karabiniers en twee eskadrons lanciers dezen nacht naar Charleroi vertrokken, waar die troepen ter beschikking der overheid blijven.

Er zijn nog enige bijzonderheden te vermelden oopens de gebeurtenissen van zaterdag.

De 20 soldaten, die binnen de stoommolen waren, aler deze door de werklieden aangerand werd, verlieten weldra dien post. Zij zouden dien niet hebben kunnen verdedigen, zoo meenden zij ten minste, en te recht, want zij stonden tegenover verscheidene duizende aanraders.

Z'zouden zich niet hebben kunnen verdedigen dan mita een groot getal schietoffers te maken, en zelve als schietoffers om te komen. Bij hunne verwijdering klaptten de aanraders in de handen.

Het eerste slachtoffer, dat zaterdag gevallen is, werd niet door eene dood, maar door eene bajonetsteek in den buik, op het oogenblik dat hij, gewapend met eene zware ijzeren staaf, naar een soldaat liep, met het inzicht dien te dooden.

Men werkt thans weder te Couillet, te Chateilieu en te Chatelet. Te Gilly en te Dampreny heerscht ook de grootste orde.

Marchienne, 5 feb., 10 ure des ochtends.

De werklieden zijn dezen morgen naar hunne werkplaats teruggekeerd. Schier al de ophitters der beweging zijn in hechtenis genomen. Het gansche gewest is kalm.

Verscheidene dagbladen zeggen, dat deze opstand de ernstige is, die sedert 1830 in België is uitgeborsten.

Wij lezen in de *Union de Charleroi*, onder dagtekening van 4 februarij:

« De gemeente Marchienne heeft het aanzien van een kamp. Zoo als wij reeds gezegd hebben, zijn er sedert zaterdag avond detachementen aangekomen uit Charleroi, Bergen, Brussel en Namen, welke de plaats hebben bezet. De troepen hebben den ganschen nacht van zaterdag en zondag gebivakeerd. Deze nacht is voor het overige kalm geweest, even als de dag van gisteren. Gansch den dag waren de straten met volk opgepropt. Echter waren het geene muit-zuchtigen, maar wel vreedzame lieden welke, door nieuwsgierigheid aangedreven, hoegenaamd niets kwaadaardigs in het schild voerden.

« Op bevel der gemeente-overheid, is het verboden geworden maskers te dragen of zich te verkleeden, van in de straten zich bij elkander te groeuen, de bruggen over te trekken van den rechten en linker oever der Sambre; een piket infanterie en gendarmen zijn aan de bruggen geplaatst om dit bevel te doen uitvoeren.

« Ongelukkiglijk waren dit maar halve maatregelen, iets wat altoos slecht en meestendeels noodlottig is in de ernstige omstandigheden, die vooral spoed en krachtigheid vergen. Zeker werd de consigné streng in acht genomen; er ontstonden samschoulingen aan den ingang der bruggen; er gingen kreten op;

de wachtpiketten werden beledigd; niemand ging over. Maar terwijl de bruggen voor den doortocht afgesloten waren, kwamen honderden personen te Marchienne aan, langs al de andere wegen die vrij gebleven waren; diensvolgens bleef het bestuurlijk bevel zonder gevolg. Wij weten niet of er gemaskerde personen gezien zijn geworden, gelijk den vorigen dag, in de straten, maar wat weten is, dat de samschoulingen talrijk waren.

« De troepen hadden goed te circuleeren en de menigte uiten te drijven waar de beweging het talrijkste was; de menigte was nog niet uiteengedreven, of eenige stappen verder vormde zij zich weder in groepen.

« Bij het vallen van den avond werd de gisting grooter. De bedronkene menigte doorliep de straten met opgewondenheid, nu schreuwende, dan samenweerende, malkeer aanbitzende tot de wanorde, den ingesluimerden haat en de kwade driften van den vorigen dag weder opwekkende. De troepen verdeelden zich in pelotons en stelden barrelen daar in verschillende wijken, om de onstuimige vergaderingen te verhoeden.

« Om 6 ure, toen men den aftocht blies, werden de herbergen ontruimd, maar ten nadele der orde: de menigte verspreide zich weder in de straten en de stremming werd nog grooter. In den loop van den dag waren slechts enige steenen geworpen, hetgeen terstond belet werd; rond den middag loste een ruitjer een pistoolschot. De dag ging voorbij zonder ander ernstig geval; eenige aanboudingen zijn gedaan, hetgeen voldoende was om de massa te stillen, maar toen de avond gekomen was, werd het moeilijk om de orde te handhaven: de aansluitingen der raddraaiers in de herbergen, de dronkenschap hadden de hoofden dol gemaakt en de zotste outwerpen werden gedaan in de groepen, welke de soldaten ter nauwernood konden uiten drijven.

« De plakkaarten, welke de burgemeester van Marchienne op de muren had laten plakken, werden als eene doode letter beschouwd.

« De in de straten gevestigde posten hadden alle moeite van de wereld om gehoorzaamheid te bekomen; verscheidene malen hebben zij den sabel moeten trekken en de aanvallen met geweld aanvallen.

« In een der uiteendrijvingen werd een werkmans gedood. De dwaze geruchten van den vorigen avond, betreffende de aankomst der werklieden van den Borsnoge woenen in den avond weer veld. Men zegde dat er een groot getal reeds te Fontaine-l'Évêque was aangekomen; weldra zouden zij ter plaats zijn.

« Men moet veronderstellen dat deze geruchten verspreid werden door eenige raddraaiers en lufhebbers der munitierij, die men hoopt in handen te krijgen. Men vertelt ons, dat een dier aanhitters moet verdacht geweest zijn, zoo niet overtuigd, van eene ton hier betaald te hebben aan de munitiers.

« Gedurende den nacht is de rust, ten minsten schijnbaar, een weinig hersteld geworden. In wezenlijkheid echter oam de opstand eene veel grootere uitbreiding. Verscheidene meesters der steenkoolmijnen hebben besloten het werkend personeel voor het oogenblik te verminderen; het misnoegen wordt al langer hoe grooter, bijzonder bij de vreedzame werklieden, die het eest van allen zullen worden afgedankt.

« Te Charleroi, Montigny en Gilly schijnt er reeds iets in het donker gesmeed te zijn; eene zekere beweging heeft zich reeds opgedaan in den nacht; men verwacht zich aan opstand en wanordelijke tooneelen. De burgerwachter onzer stad is gisteren morgen om 10 uren bijeengegroeuen geworden, en is den ganschen nacht onder de wapens gebleven.

« Het getal troepen welk zich tegenwoordig te Marchienne en in de omstreken bevindt, belooft tot 1300 manschappen.

« De etablissementen van Chateilieu zijn zeer rustig. De werklieden hebben hunnen arbeid hernomen; in eene enkele usine blijft het werk nog gestaakt. Het schadron jagers is in deze richting gezonden, ten einde te beletten dat de opstandelingen Charleroi zouden binnentreden.

« M. Troye, gouverneur van Henegouwen, is gisteren morgen om 9 uren in onze stad aangekomen. Hij was vergezeld van den kapitein-befvelhebber der gendarmerie van Henegouwen, die zich onmiddellijk naar Marchienne heeft begeven, en den ganschen dag heeft overgebracht op het toneel des opstands.

« De luitenant kolonel der gendarmerie, M. Massart, is gisteren uit Brussel hier aangekomen. Hij heeft zich aanstonds naar Marchienne gericht, en het hoofdbevel over de troepen genomen.

« Onophoudend komen er detachementen aan uit Brussel, Leuven, Bergen en Namen. »